

Embargorichtlijnen SCP

Dec 2019

Het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) hanteert voor de definitieve versie van elke publicatie een embargo-regeling. Dit houdt in dat voorafgaand aan een publicatie de stukken ter (voor)inzage worden verstuurd naar:

1. Bewindspersonen (ca. 1 week voor publicatie)
2. Media (ca. 48 uur voor de publicatiedatum, indien het embargotijdstip vastligt en het rapport gereed is dan kunnen media doorgaans op aanvraag tot ca. vijf werkdagen voor de publicatiedatum de stukken onder embargo ontvangen)

Ad 1)

Dit betreffen alle ministers, staatssecretarissen, een aantal secretarissen-generaal en (plv) accounthouders SCP bij de ministeries.

Ad 2)

Dit betreffen alle contactpersonen op de door het SCP samengestelde perslijst.

De studies worden niet voor de daadwerkelijke publicatiedatum onder embargo gestuurd naar bv. belangenorganisaties of overige stakeholders ten aanzien van het onderzoeksonderwerp. De studies raken namelijk het werkkterrein van tal van partijen, waardoor het moeilijk is om wegingscriteria vast te stellen op basis waarvan we besluiten een studie wel of niet aan een bepaalde organisatie onder embargo toe te sturen. Daarnaast vergroten we het risico op lekken aanzienlijk wanneer we de stukken naar meer partijen – anders dan bovengenoemde politici en media – sturen. Betrokken en/of relevante stakeholders zullen wel steeds vaker door het SCP op voorhand worden geïnformeerd over de publicatieplanning van de betreffende studie. Vanaf de publicatiedatum kunnen zij ondersteund worden in hun eigen communicatie met content op maat, aangeleverd door de communicatieafdeling van het SCP.

Doel embargo

Het SCP hanteert deze embargo-regeling om bewindspersonen de ruimte te geven om een eventuele reactie te formuleren en om media de tijd te gunnen om de informatie in de omvangrijke studies van het SCP tot zich te nemen. Het SCP is van mening dat dit de kwaliteit van de berichtgeving bevordert.

Uitgangspunten

- De embargo-afspraken vervallen na 00.01 uur op de afgesproken publicatiedatum.
- Er is geen sprake van het verlenen van exclusiviteit aan media of andere partijen.
- Het embargo wordt niet gebruikt om het nieuws te regisseren.
- Er kunnen eerder voorgesprekken plaatsvinden met weekmedia zodat zij het nieuws tegelijk met andere media op de afgesproken publicatiedatum kunnen brengen.
- Publicatie van - onder embargo verstrekt - nieuws in een medium leidt tot opheffing van het embargo in alle media.
- Wanneer een medium zich niet houdt aan de embargo-regeling, vervalt de voorinzage van publicaties voor onbepaalde tijd. Indien deze situatie zich voordoet zal het SCP na een persoonlijk gesprek met de redactie en afhankelijk van de consequenties van de overtreding, bepalen tot wanneer deze maatregelen van kracht zijn.

Tien spelregels van het embargo

Het SCP hanteert verder bij een embargo de regels die de Raad voor de Journalistiek hiervoor heeft opgesteld.

‘ In september 2003 heeft de Raad voor de Journalistiek spelregels opgesteld hoe om te gaan met het embargo. De Raad wil met deze embargospelregels zoveel mogelijk duidelijkheid brengen, zowel bij nieuwsverschaffers als bij journalisten. Een van de belangrijkste pijlers onder de vrijheid van drukpers is de vrijheid van nieuwsgaring. Beperking van het publiceren van nieuws dient daarom uitzondering te zijn en uitsluitend het belang te dienen van een kwalitatief zo goed mogelijke nieuwsvoorziening.

1. Een embargo is een overeenkomst. Daarbij verstrekt de nieuwsverschaffer informatie, waarbij de ontvangende partij geheimhouding toezegt gedurende een korte termijn.
2. Een embargo-overeenkomst kan worden gesloten schriftelijk (met een handtekening), mondeling of stilzwijgend (krachtens gewoonte).
3. Een embargo kan niet eenzijdig worden opgelegd.
4. Het doel van een embargo dient te zijn: het bevorderen van de kwaliteit van de berichtgeving.
5. Wie een verzoek tot een embargo aanvaardt, dient zich daaraan te houden.¹
6. Wie een verzoek tot een embargo afwijst, dient de nieuwsverschaffer - zo mogelijk - hierover te informeren.
7. Publicatie en/of openbaarmaking van onder embargo aangeboden nieuws in andere media betekent opheffing van het embargo.
8. Met betrekking tot de onder embargo verstrekte informatie geldt niet meer het beginsel van vrije nieuwsgaring ten opzichte van de nieuwsbron.
9. Informatie die journalisten verkrijgen uit andere nieuwsbronnen dan degene die om een embargo vraagt, valt niet onder dat embargo.
10. Een embargo doet geen afbreuk aan het beginsel van hoor en wederhoor ten aanzien van de onder embargo verstrekte informatie. Handelen in strijd met een embargo dat nog van kracht is, vormt in beginsel een gedraging waarmee de grenzen worden overschreden van hetgeen, gelet op de eisen van journalistieke verantwoordelijkheid, maatschappelijk aanvaardbaar is. In gevallen waarin de spelregels niet voorzien, bepalen redelijkheid en billijkheid de te volgen gedragslijn. (Bron: Raad van de Journalistiek, 2003).’

¹ Het Stijlboek van het ANP vermeldt de volgende embargo-regeling:

‘Uitgangspunt is het nee-tenzij-beginsel: het ANP publiceert niet onder embargo, tenzij een van de Stijlboek ANP, Uitgangspunt is het nee-tenzij-beginsel: het ANP publiceert niet onder embargo, tenzij een van de uitzonderingsgevallen van toepassing is.

a) nieuws dat nog moet ontstaan.

Hiervoor geldt een embargo-termijn van zes uur, dus als een embargo om 10 uur 's ochtends afloopt gaat het embargo-bericht niet eerder dan om 04.00 uur op het net.

b) nieuws waarvan de verwerking, in het bijzonder voor de audiovisuele media, extra tijd vergt om ook kwalitatief tot goede berichtgeving te komen.

Hiervoor geldt een embargo-termijn van maximaal 24 uur. Alleen bij hoge uitzondering wordt een nog ruimere embargo-termijn geaccepteerd (bijvoorbeeld Miljoenennota, lintjesregen).